

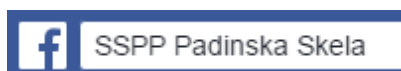

БИЛТЕН

број 11

28.11.2017.

Тираж:300 примерака

САДРЖАЈ:

САБИЈЕНОСТ ЗЕМЉИШТА	
<i>мр Анка Качаревић</i>	3
НЕГА УЉАНЕ РЕПИЦЕ У ЈЕСЕЊЕМ ПЕРИОДУ	
<i>мр Елеонора Онћ Јовановић</i>	4
ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ИПАРД ИНВЕСТИЦИЈЕ	
<i>мр Младен Павловић</i>	6
АГРОПОНУДА	7
ИПС	8

РАТАРСТВО

САБИЈЕНОСТ ЗЕМЉИШТА

Савремена ратарска пољопривредна производња не може се замислити без савремених погонских машина и оруђа. Општи је тренд да пољопривредна механизација из године у годину постаје све тежа и већа, самим тим постаје већа и опасност од сабијања земљишта. Сабијање земљишта углавном је повезано с главним операцијама обраде, која може узроковати слабије или јаче нарушавање повољне структуре земљишта. Структура земљишта је врло важна због тога што она утиче на задржавање и проходност воде, ваздуха и хранива, који су нужни за правилан раст и развој корена.

До појаве сабијања земљишта долази када се честице земљишта јако међусобно сабијају, смањујући простор за ваздух и воду. Садржај воде земљишта је критичан фактор који одређује потенцијал неког земљишта за сабијање, односно што је земљиште сувље слабије је подложно сабијању и обратно.

Проблем код сабијених земљишта је првенствено у томе што биљкама, односно њиховом корењу тешко пробити збијени слој у потрази за водом и хранивима у сушним условима. Такође, на таквим земљиштима често се јавља превлаживање, што, доводи до слабијег раста и развоја биљака, а у крајњем случају може довести и до угинућа биљке. Сабијање земљишта доводи и до смањења величине пора и нормалног односа ваздух : вода, а самим тим и до снижавања температуре земљишта. Наведено утиче на смањену бројност и активност микроорганизама земљишта, што се негативно одражава на приступачност хранива. Надаље, збијеност смањује моћ упијања воде у земљишту што доводи до појачаног површинског отицања узрокујући штете од водене ерозије, која је нарочито опасна на нагнутим теренима.

Земљишта тешког механичког састава садрже висок садржај глине и далеко су подложнија сабијању у поређењу са земљиштима лакшег механичког састава са више песка. Обрада земљишта нуди само краткорочна решења, а као најбоља стратегија нуди се превенција сабијања земљишта.

Употреба оруђа, као што је плуг или тањирача, делује на сабијање земљишта, а нарочито ако континуирано обрађује у истом смеру, а што је још важније на исту дубину. Сабијено земљиште има пуно симптома, а поуздан знак сабијености представља:

- видљиви трагови точкава у усеву;
- деформисано корење (најчешће расте и развија се хоризонтално уместо вертикално);
- задржавање воде на површини земљишта

- повећана потрошња енергената при обради земљишта (потребно више снаге);
- успорен раст биљака (због воде и/или хранива);
- смањење приноса.

Најбољи лек за смањење сабијености је избегавање обраде земљишта док је оно превлажно. Избор оруђа обраде земљишта представља врло битну ставку у превенцији сабијања, с обзиром да плуг и тањирача доводе до стварања "плужног ђона" посебно ако се дужи низ година обрађује на исту дубину. Орањем се такође у земљиште инкорпорирају жетвени остатци што позитивно делује на биогеност земљишта, али будући да жетвени остатци не остају на површини негативно делује на низ других процеса и појава у земљишту (нпр. појачана ерозија, слаба биогеност површинског слоја земљишта...).

Како би се што више смањило гажење по јединици површине земљишта, требало би одабирати шире пнеуматике, као и дупле точкове, али и смањити осовински притисак.

У превенцији сабијања земљишта врло важну улогу има и избор правилне обраде земљишта, односно примена редуковане обраде земљишта. Теоретски гледано, најмања збијаност земљишта биће на земљишту које се најмање гази, а то је сваком случају систем директне сетве, односно систем без обраде земљишта.

Плитку збијеност земљишта узроковану природним процесима или пољским операцијама (обрада, транспорт...), обично се може ублажити цхисел плуговима на мањим дубинама. Међутим, поправљање збијених слојева на већим дубинама обично спада у теже захвате, и готово редовно као меру поправка укључује подривање. Примена подривања препоручује се само у случајевима када су приноси лимитирани постојањем збијеног слоја на већим дубинама. Позитиван учинак подривања је реверзибилан процес, а колико ће он потрајати до "повратка на старо", зависи првенствено од контроле гажења земљишта, примени конзервацијске – редуковане обраде земљишта, плодореда, итд. Учинак подривања и рахљења није дугог века, скупи су и захтевају доста уложеног времена и труда, стога ове мере поправка, а посебно подривање, треба спроводити само према потреби.

мр Анка Качаревих

НЕГА УЉАНЕ РЕПИЦЕ У ЈЕСЕЊЕМ ПЕРИОДУ

Се састоји у Сузбијању болести и штеточина

СУЗБИЈАЊЕ ШТЕТОЧИНА- врло је важно сачувати лисну масу уљане репице у јесен да би биљка ушла у период мировања са што развијенијом розетом. уколико се семе уљане репице третира пре сетве неким од системичних инсектицида, нпр. ам. тиаметоксам, биљке ће бити заштићене од напада бубача и репичине лисне осе. Уколико то није обављено, мора се пратити појава ових штеточина и њихова бројност. Бубачи могу да направе веће штете на младим, тек изниклим биљкама, нарочито ако је време топло и суво. са третирањем треба почети када се утврде 2 убода по биљци на 5-10% биљака. Репичина лисна оса је најчешћа штеточина, а исхрана пагусеница јесење генерације је од краја септембра до прве декаде октобра, кад одрасле пагусенице одлазе на презимљавање. веома важна мера у сузбијању ове штеточине је уништавање корова којима се она храни и заоравање биљака из просутог семена након жетве, јер летња генерација полаже јаја на самоникле биљке. моменат за сузбијање је када се нађе 2-6 пагусеница по м², или 0,5 по биљци. сузбијање изводи док су пагусенице мање од 10 мм инсектициди су: делтаметрин (Децис) 0,2-0,3 л/ха, алфациперметрин (Фастац 10 ЕЦ) 0,1 л/ха, ламбда-цихалотрин (Карате Зеон) 0,1-0,12 л/ха, бифентрин (Талстар, Фобос) 0,1-0,2 л/ха хлорпирифос+циерметрин (Конзул, Нурелле Д) 0,75-1 л/ха и други.

Болести на уљаној репици- у нашој земљи уљана репица није много заступљена у структури сетве тако да није утврђена масовнија зараза овом болешћу. такође, треба поставити и питање исплативости фунгицидног третмана обзиром на откупну цену. уколико се површине под репицом буду увећавале,

због исплативости или потребе за поштовањем плодореда, а тиме и увај усев чешће долазио на исто место, болести ће постати значајне као фактор смањења приноса. при томе је јесењи третман против болести је изузетно потребан, нарочито, ако је сетва била рана и јесен топла, биљке су превише бујне и прерано улазе у фазу розете.

Сува трулеж корена и стабљике је болест која напада усев већ у јесењем периоду са симптомима на лишћу који се шире у повољним условима на стабљику и узрок су тзв. рака стабљике. сува трулеж умањује принос и до 50% што значи 0,5-2 т/ха. утиче на развој семена и доводи до полагања усева. значајније се појављује на парцелама где се не поштује плодоред.

Неки фунгициди намењени сузбијању ове болести се понашају и као биорегулатори, тако да биљка застаје са растом и остаје у фази розете. такође, утичу на раст корена, који се боље развија. третиране биљке на овај начин стичу отпорност током зимског периода и улазе у период вегетације снажније и боље припремљене за напад болести у пролеће.

Примена фунгицида је исплатива у фази појаве симптома на лишћу. уколико је болест захватила стабљику ни један фунгицид не може пружити одговарајућу заштиту. усев је потребно прегледавати и третман обавити када је болест захватила 10 % биљака. Такође, пепелница (Ерусипхе цоммунис) може да изазове штете, нарочито у салучају када су добро развијене биљке ушле у хладан и влажан период током јесени.

у другим земљама, фунгициди регистровани за сузбијање ових болести су тебуконазол (фалзон), дифецоназол (сцоре), протиоконазол+тебуконазол и други. Третман се обавља у јесен, када уљана репица има 4-6 листова.

Елеонора Онћ Јовановић

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ИПАРД ИНВЕСТИЦИЈЕ

Сва улагања која су суфинансирана у оквиру ИПАРД програма треба да садрже информације о улози, односно суфинансирању од стране Европске уније, тј. ИПАРД програма. Означивање инвестиције је обавеза примаоца у информисању јавности о улози Европске уније у спровођењу ИПАРД програма, али и промоцији позитивног доприноса Европске уније и националних фондова за рурални развој у Србији. Добијањем решења о додели бесповратних средстава, корисник уједно прихвата да његове информације као носиоца пројекта, називу пројекта као и износу јавног суфинансирања пројекта буду јавно објављене. Током спровођења операције, прималац обавештава јавност о подршци добијеној из фондова. Обавезе корисника дефинисане су у односу на износ јавне подршке.

1. За сваку операцију која се састоји од куповине физичког објекта, финансирања инфраструктуре или грађевинске операције за које укупна јавна подршка премашује 100.000 евра, корисник ће најкасније у року од три месеца након завршетка операције и добијања потврде о завршеном улагању, поставити сталну плочу (најмање 0,5м висине и 0,7м ширине) или билборд (најмање 1,7м висине и 2,4м ширине) на месту лако видљивом за јавност.

Билборд и стална плоча наводе назив и главни циљ операције и истиче финансијску подршку коју пружа ЕУ (јасно назначено да је пројекат финансиран средствима из ИПАРД програма). Треба да садржи грб (лого) Уније и текст „Европска унија“, заставу Републике Србије, напомену о фонду из којег је суфинансиран пројекат. Поменути информација ће обухватати најмање 25% билборда и плоче. Стална плоча билборд треба да остане на месту улагања пет година од датума коначне исплате средстава наведеног у Потврди о завршеном улагању. Испуњавање ових уговорних обавеза

провераваће контролори у контролама на лицу места. Уколико контрола на лицу места утврди да место улагања није прописно обележено, корисник средстава добија рок од највише 20 дана да дату неправилност исправи.

2. Када операција у оквиру ИПАРД програма резултира инвестицијом (нпр. на фарми или прехрамбеном предузећу), а укупна јавна подршка премашује 20.000 евра, прималац поставља плочу са обавештењем. Обавештајна плоча се такође поставља у просторијама локалних акционих група које финансира ЛЕАДЕР. Треба да садржи: грб (лого) Уније и текст „Европска унија“, заставу Републике Србије, напомену о фонду из којег је суфинансиран пројекат. Поменути информација ће обухватати најмање 25% билборда и плоче.

3. Током спровођења пројекта корисници су у обавези да обавештавају јавност о подршци добијеној из фондова:

- 1) Стављањем на свој сајт, где такав сајт постоји, кратког описа операције, сразмерно нивоу подршке, укључујући његове циљеве и резултате и наглашавајући финансијску подршку Уније, период спровођења пројекта од-до, контакт особе за више информација.

Елементи видљивости – лого (грб) Уније, текст: „Европска Унија“ и обавештење о релевантном фонду морају бити видљиви у оквиру подручја приказа дигиталног уређаја без потребе померања прозора. Лого Уније на интернет страницама приказује се у боји. Такође на страну треба укључити везе на релевантне интернет странице.

- 2) Постављањем, за операције које не спадају у тачке 1. и 2., најмање једног плаката са информацијама о пројекту (минимална величина А3), укључујући финансијску подршку Уније, на месту лако видљивој јавности, као што је улаз у објекат.
- 3) Сваки документ, који се односи на спровођење операције која се користи за јавност или учеснике, укључујући свако присуство или другу потврду, садржи изјаву о томе да је оперативни програм подржан од стране Фонда, односно фондова.
- 4) Постављањем налепнице (најмање 8 цм висине или 15 цм ширине) на опрему и механизацију која је набављена уз подршку ИПАРД програма најкасније у року од месец дана након реализације инвестиције и добијања потврде о завршеном улагању.

Испуњавање ових уговорних обавеза провераваће контролори у контролама на лицу места. Уколико контрола на лицу места утврди да место улагања није прописно обележено, корисник средстава добија рок од највише 20 дана да дату неправилност исправи.

мр Младен Павловић

БЕРЗА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА НА ИНТЕРНЕТУ

Министарство пољопривреде и заштите животне средине је пре две године покренуло сајт www.agroponuda.com, са циљем да се пољопривредним произвођачима пружи могућност да лакше и брже продају своје пољопривредне производе путем интернета. Агропонуда је берза пољопривредних производа и спроводи се у циљу промовисања малих пољопривредних газдинстава која функционишу као породична газдинства. Подаци о понуђачима пољопривредних производа постављају се бесплатно на портал www.agroponuda.com. На тај начин се ствара база тржишних података расположивих пољопривредних производа и ствара се подршка њиховом пласману на подручју читаве Републике Србије. Сви пољопривредни произвођачи који су заинтересовани за овакав начин продаје пољопривредних производа, могу се обратити саветодавцима Пољопривредне стучне и саветодавне службе “Падинска Скела” ради постављања података на сајт.

Потребни подаци су: Име и презиме, адреса, број пољопривредног газдинства, врста и количина производа и контакт телефон.

ОБЈАВЉЕНЕ ПОНУДЕ ОД СТРАНЕ ПССС ПАДИНСКА СКЕЛА У ПРЕТХОДНОМ ПЕРИОДУ

30.10.2017. ДО 28.11.2017. ГОДИНЕ

У наведеном периоду није било објављених агропонуда у ПССС Падинска Скела.

**Преглед цена (РСД) са зелене, кванташке и сточне пијаце у Београду за период
20.11.2017 до 27.11.2017.године**

Поврће			Воће			Пијачна цена стоке	
Производ	Кванта ш	Зелена	Производ	Кванташ	Зелена	Производ	Жива вага
	Дин/кг	Дин/кг		Дин/кг	Дин/кг		Дин/кг
Блитва	15,00	25,00	Банана	110,00	150,00	Бикови ХФ	220,00
Цвекла	35,00	80,00	Боровница	1900,00	1900,00	Бикови СМ	250,00
Карфиол	35,00	80,00	Орах (очишћени)	900,00	1400,00	Товљеници (80-120кг)	187,00
Кромпир бели	40,00	80,00	Грожђе	120,00	250,00		
Краставац корнишон	85,00	100,00	Поморанца	135,00	200,00		
Црни лук	40,00	70,00	Крушка	100,00	180,00		
Броколи	50,00	100,00	Шљива	160,00	100,00		
Парадајз	100,00	200,00	Лимун	125,00	180,00		
Пасуљ	200,00	400,00	Лешник (очишћени)	900,00	1100,00		
Шаргарепа	40,00	80,00	Јабука	70,00	100,00		